

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 236 ฉบับ ได้รับกลับคืน 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คุณลักษณะของสถานประกอบการ
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง
3. ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง
4. การทดสอบสมมติฐาน
5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ

1. คุณลักษณะของสถานประกอบการ

ผู้ประกอบการในธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินทุนน้อยกว่า 1.0 ล้านบาท จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.02 มีระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 8 - 14 ปี จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.20 มีจำนวนแรงงานอยู่ระหว่าง 5 – 10 คน จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.42 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คุณลักษณะของสถานประกอบการของสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=236)	ร้อยละ
1. เงินทุน		
- น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท	85	36.02
- 1.0 – 5.0 ล้านบาท	63	26.70
- 5.01 – 10.0 ล้านบาท	46	19.50
- 10.01 – 20.0 ล้านบาท	24	10.16
- มากกว่า 20.0 ล้านบาท	18	7.62
2. ระยะเวลาการดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน		
- น้อยกว่า 3 ปี	37	15.68
- 3 - 7 ปี	64	27.12
- 8 - 14 ปี	76	32.20
- มากกว่า 14 ปี	59	25.00
3. จำนวนแรงงาน		
- น้อยกว่า 5 คน	23	9.75
- 5 – 10 คน	119	50.42
- 11 – 15 คน	51	21.61
- มากกว่า 15 คน	43	18.22

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยอันดับแรก คือ ด้านปัจจัยการผลิต รองลงมา คือ ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน ส่วนด้านอุปสงค์เป็นอันดับสุดท้าย รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านปัจจัยการผลิต	3.95	0.41	มาก	1
2. ด้านบริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ	3.91	0.41	มาก	4
3. ด้านอุปสงค์	3.88	0.36	มาก	5
4. ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน	3.94	0.39	มาก	2
5. ด้านนโยบายรัฐบาล	3.92	0.42	มาก	3
รวม	3.92	0.34	มาก	

2.1 ด้านปัจจัยการผลิต

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านปัจจัยการผลิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงประเด็นเดียว คือ ผู้ประกอบการมีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งทุน มีสถาบันการเงินที่เพียงพอแก่ความต้องการ ส่วนประเด็นที่เหลือนับว่าอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประกอบการมีที่ดิน แรงงาน ทุน เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตอย่างเพียงพอ และแรงงานมีทักษะทางการผลิต มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีความรวดเร็วในการทำงาน และมีจำนวนพอเพียง เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่ง สื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการขยายตัวในอนาคตได้ รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านปัจจัยการผลิต

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านปัจจัยการผลิต	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการมีที่ดิน แรงงาน ทุน เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตอย่างเพียงพอ	3.96	0.73	มาก	2
2. ในการผลิตผู้ประกอบการมีปริมาณวัตถุดิบที่แน่นอน และเพียงพอตลอดทั้งปี	3.85	0.68	มาก	5
3. แรงงานมีทักษะทางการผลิต มีความชำนาญเฉพาะ ด้าน มีความรวดเร็วในการทำงาน และมีจำนวน พอเพียง	3.92	0.68	มาก	3
4. มีการอบรม เพิ่มทักษะ พัฒนาขีดความสามารถ การทำงานให้กับพนักงาน	3.87	0.67	มาก	4
5. ผู้ประกอบการมีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งทุน มี สถาบันการเงินที่เพียงพอแก่ความต้องการ	4.29	0.84	มากที่สุด	1
6. ผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ ขนส่ง สื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพสามารถ รองรับการขยายตัวในอนาคตได้	3.80	0.67	มาก	6
รวม	3.95	0.41	มาก	

2.2 ด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยอันดับแรก คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ ความเข้าใจการบริหารจัดการที่ดี รองลงมา คือ ผู้ประกอบการมีการกำหนดแผนการผลิต พัฒนาระบบการผลิตที่ยืดหยุ่นที่ตอบสนองความต้องการของตลาดได้เป็นอย่างดี และผู้ประกอบการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (เศรษฐกิจ การเมือง สังคม อุตสาหกรรม) สภาพแวดล้อมภายใน (จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค) เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ประกอบการมีการสร้างความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรม รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านบริหารการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านบริหารการแข่งขันและ กลยุทธ์ทางธุรกิจ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการร่วมมือกับผู้จัดจำหน่ายเพื่อให้สามารถ จัดส่งวัตถุดิบได้ทันเวลาและต่อเนื่อง	3.82	0.65	มาก	4
2. ผู้ประกอบการมีเครื่องมือ อุปกรณ์การแปรรูปที่ทำให้ ผลิตภัณฑ์มีคุณลักษณะที่ดี ลดต้นทุนและประหยัด พลังงาน	3.81	0.69	มาก	5
3. ผู้ประกอบการมีความรู้ ความเข้าใจการบริหารจัดการ ที่ดี	4.11	0.86	มาก	1
4. ผู้ประกอบการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (เศรษฐกิจ การเมือง สังคม อุตสาหกรรม) สภาพแวดล้อมภายใน (จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค)	3.89	0.71	มาก	3
5. ผู้ประกอบการมีการสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีการผลิต ในกลุ่มอุตสาหกรรม	3.79	0.67	มาก	6
6. ผู้ประกอบการมีการกำหนดแผนการผลิต พัฒนาระบบ การผลิตที่ยืดหยุ่นที่ตอบสนองความต้องการของตลาด ได้เป็นอย่างดี	4.02	0.74	มาก	2
รวม	3.91	0.41	มาก	

2.3 ด้านอุปสงค์

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุปสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงประเด็นเดียว คือ ผู้ประกอบการมีการค้นหาคุณภาพและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนประเด็นที่เหลือพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประกอบการมีการผลิตตามความต้องการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค และผู้ประกอบการมีตลาดขนาดใหญ่ที่มีความ

ต้องการสินค้าคุณภาพและปลอดภัย เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ประกอบการมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเพื่อดูแนวโน้มของการบริโภค รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุปสงค์

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุปสงค์	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการมีการค้นหาคุณภาพและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจสูงสุด	4.23	0.78	มากที่สุด	1
2. ผู้ประกอบการมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเพื่อดูแนวโน้มของการบริโภค	3.71	0.84	มาก	6
3. ผู้ประกอบการมีการผลิตตามความต้องการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค	3.91	0.68	มาก	2
4. ผู้ประกอบการมีการส่งมอบสินค้าถูกต้องรวดเร็วทันเวลาเชื่อถือได้และ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า	3.72	0.65	มาก	5
5. ผู้ประกอบการมีตลาดขนาดใหญ่ที่มีความต้องการสินค้าคุณภาพและปลอดภัย	3.90	0.68	มาก	3
6. ผู้ประกอบการอยู่ในอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของรัฐบาลมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว	3.78	0.67	มาก	4
รวม	3.88	0.36	มาก	

2.4 ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงประเด็นเดียว คือ ผู้ประกอบการมีการเชื่อมโยงระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างความร่วมมือ รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประกอบการมีสมาชิกเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรมาร่วมกันดำเนินกิจกรรม และผู้ประกอบการมีอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวข้องจำนวนมากที่ป้อนวัตถุดิบ เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับปานกลาง คือ การยอมรับสภาพความเป็นอยู่ที่พอเพียงของตนเองในการดำเนินชีวิต รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุตสาหกรรม
สนับสนุน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการมีอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวข้อง จำนวนมากที่ป้อนวัตถุดิบ	3.84	0.66	มาก	3
2. ผู้ประกอบการมีสมาชิกเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากร มาร่วมกันดำเนินกิจกรรม	3.87	0.70	มาก	2
3. ผู้ประกอบการมีความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.40	0.72	ปานกลาง	6
4. ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายการผลิต ที่เข้มแข็งในจังหวัดและจังหวัดที่ใกล้เคียง	3.83	0.66	มาก	4
5. ผู้ประกอบการมีการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้เชี่ยวชาญ	3.82	0.67	มาก	5
6. ผู้ประกอบการมีการเชื่อมโยงระหว่างภาคอุตสาหกรรม กับสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างความร่วมมือ	4.25	0.85	มากที่สุด	1
รวม	3.94	0.40	มาก	

2.5 ด้านนโยบายรัฐบาล

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านนโยบายรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียง ประเด็นเดียว คือ รัฐสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อชุมชน ส่งเสริมการสร้างมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ ส่วนประเด็นที่เหลือพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ภาครัฐมีบทบาทให้บริการด้าน ปัจจัยพื้นฐาน และภาครัฐสร้างอุปสงค์สินค้าพร้อมกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายและ การตลาดอื่นๆ แก่ผู้ประกอบการเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ นโยบายของภาครัฐ มุ่งเน้นการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยจากสารเคมี เชื้อราและเชื้อโรคต่างๆ รายละเอียดดัง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านนโยบายรัฐบาล

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านนโยบายรัฐบาล	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. รัฐสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อชุมชน ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์	4.25	0.85	มากที่สุด	1
2. ภาครัฐมีบทบาทให้บริการด้านปัจจัยพื้นฐาน เช่น สร้างถนน จัดหาข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด ราคา และเทคโนโลยี	3.95	0.72	มาก	2
3. ภาครัฐสร้างอุปสงค์สินค้าพร้อมกับการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการขายและการตลาดอื่นๆ แก่ผู้ประกอบการ	3.90	0.70	มาก	3
4. นโยบายของภาครัฐมุ่งเน้นการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยจากสารเคมี เชื้อราและเชื้อโรคต่างๆ	3.75	0.63	มาก	6
5. รัฐมีการควบคุมคุณภาพมาตรฐานของกระบวนการผลิต และเข้มงวดในการตรวจสอบความปลอดภัยของอาหาร	3.85	0.72	มาก	4
6. รัฐให้ความสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	3.84	0.68	มาก	5
รวม	3.92	0.42	มาก	

3. ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยอันดับแรก คือ ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด รองลงมา คือ ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร ส่วนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นอันดับสุดท้าย รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.67	0.57	มาก	3
2. ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	4.07	0.38	มาก	2
3. ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	4.09	0.47	มาก	1
รวม	3.94	0.33	มาก	

3.1 ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยอันดับแรก คือ ผู้ประกอบการสร้างขีดความสามารถทางนวัตกรรมด้วยการสร้างธุรกิจใหม่ภายในกลุ่มเครือข่ายธุรกิจเพื่อเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจกับลูกค้า รองลงมา คือ ผู้ประกอบการมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กับแรงงานที่มีทักษะเพื่อสร้างมูลค่าให้สินค้า รวมถึงผลตอบแทนจากการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ประกอบการมีการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการที่ดีตลอดห่วงโซ่การผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการมีการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิต	3.66	0.67	มาก	7
2. ผู้ประกอบการมีการพัฒนานวัตกรรมของตนเอง	3.69	0.74	มาก	4
3. ผู้ประกอบการมีนวัตกรรมด้านกระบวนการผลิต ได้แก่การติดตั้งเครื่องจักรใหม่และปรับปรุงกระบวนการผลิตเดิม	3.63	0.67	มาก	9
4. ผู้ประกอบการมีการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าเพื่อยกระดับสินค้าให้สามารถขายในราคาที่สูง	3.68	0.94	มาก	5
5. ผู้ประกอบการมีการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการที่ดีตลอดห่วงโซ่การผลิต	3.62	0.78	มาก	10
6. ผู้ประกอบการสร้างขีดความสามารถทางนวัตกรรมด้วยการสร้างธุรกิจใหม่ภายในกลุ่มเครือข่ายธุรกิจเพื่อเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจกับลูกค้า	3.72	0.88	มาก	1
7. ผู้ประกอบการมีการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของกลุ่มเครือข่ายธุรกิจ	3.65	0.94	มาก	8
8. ภาครัฐมีการจัดหาเทคโนโลยี เครื่องจักรตามความต้องการของผู้ประกอบการเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต	3.67	0.95	มาก	6
9. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ประกอบการ	3.70	0.93	มาก	3
10. ผู้ประกอบการมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กับแรงงานที่มีทักษะเพื่อสร้างมูลค่าให้สินค้ารวมถึงผลตอบแทนจากการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ	3.71	0.88	มาก	2
รวม	3.67	0.57	มาก	

3.2 ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ประเด็น โดยอันดับแรก คือ ผู้ประกอบการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร รองลงมา คือ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้อาหารไม่ปลอดภัยได้เป็นอย่างดี และผู้ประกอบการพัฒนางานการสร้างระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานอาหารปลอดภัยตั้งแต่ผู้จัดหาวัตถุดิบผ่านกระบวนการผลิตจนกระทั่งสินค้าถึงมือผู้บริโภคเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประกอบการมีระบบสารสนเทศที่ช่วยในการจำแนกสินค้าและแหล่งผลิตรวมทั้งการตรวจสอบแหล่งผลิตและแหล่งกระจายสินค้า รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการมีระบบการผลิตอาหารที่เป็นระบบปิด เพื่อลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนสารเคมี สารพิษ และเชื้อโรคต่างๆ	4.17	0.80	มาก	5
2. ผู้ประกอบการมีการพัฒนาระบบการผลิตอาหารให้มีความสะอาด ปลอดภัยปราศจากสารพิษ	3.83	0.88	มาก	9
3. ผู้ประกอบการมีระบบสารสนเทศที่ช่วยในการจำแนกสินค้าและแหล่งผลิตรวมทั้งการตรวจสอบแหล่งผลิตและแหล่งกระจายสินค้า	3.76	0.92	มาก	10
4. ผู้ประกอบการใช้หลักการเก็บรักษา การขนถ่าย และการขนส่งที่ดีที่ช่วยให้ผลิตภัณฑ์ยังคงคุณภาพดี	3.87	0.83	มาก	8
5. ผู้ประกอบการมีการระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนการผลิตเพื่อรับประกันความปลอดภัยของอาหาร	4.21	0.77	มากที่สุด	4
6. ผู้ประกอบการมีความสามารถในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้อาหารไม่ปลอดภัยได้เป็นอย่างดี	4.27	0.74	มากที่สุด	2
7. ผู้ประกอบการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร	4.36	0.81	มากที่สุด	1
8. ผู้ประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า	3.95	0.71	มาก	7
9. ผู้ประกอบการได้สร้างภาพลักษณ์ที่ชัดเจนด้านคุณภาพและความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับสินค้า	3.98	0.71	มาก	6
10. ผู้ประกอบการพัฒนางานการสร้างระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานอาหารปลอดภัยตั้งแต่ผู้จัดหาวัตถุดิบผ่านกระบวนการผลิตจนกระทั่งสินค้าถึงมือผู้บริโภค	4.26	0.80	มากที่สุด	3
รวม	4.07	0.38	มาก	

3.3 ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านกลยุทธ์ทางการตลาด

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านกลยุทธ์ทางการตลาดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ประเด็น โดยอันดับแรก คือ ผู้ประกอบการมีการพัฒนาตลาดเสมือนจริงผ่านเว็บไซต์เพื่อผู้บริโภคสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวสินค้าและติดต่อกับผู้ผลิตได้โดยตรง รองลงมา คือ ผู้ประกอบการมีการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าให้ดีขึ้น มีการออกสินค้าใหม่ๆ สินค้ามีความหลากหลาย มีคุณค่าทางโภชนาการ เน้นความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และง่ายต่อการบริโภค ส่วนประเด็นที่เหลือนับว่าอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประกอบการมีการเลือกใช้วัตถุดิบหรือองค์ประกอบของสินค้าและบริการ กระบวนการผลิตไม่เป็นพิษและทำลายสภาพแวดล้อมเป็นอันดับที่ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการติดต่อระหว่างผู้จัดหาวัตถุดิบและศูนย์กระจายสินค้า เพื่อลดต้นทุนจนสามารถตั้งราคาได้ต่ำกว่าคู่แข่ง รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านกลยุทธ์ทางการตลาด

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้ประกอบการเน้นในเรื่องของสินค้าที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง คุณภาพดี สะอาด ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้บริโภค	4.06	0.81	มาก	7
2. ผู้ประกอบการมีการปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น มีการออกสินค้าใหม่ๆ สินค้ามีความหลากหลาย มีคุณค่าทางโภชนาการ เน้นความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และง่ายต่อการบริโภค	4.30	0.83	มากที่สุด	2
3. ผู้ประกอบการมีการพัฒนาสูตร ส่วนผสม บรรจุภัณฑ์ และใช้เทคโนโลยีประสิทธิภาพสูงในการเก็บรักษาสภาพและยืดอายุของผลิตภัณฑ์ให้ยาวนานขึ้นโดยไม่ใช้สารวัตถุกันเสีย	4.13	0.86	มาก	5
4. ผู้ประกอบการมีการเลือกใช้วัตถุดิบหรือองค์ประกอบของสินค้าบริการ กระบวนการผลิตไม่เป็นพิษและทำลายสภาพแวดล้อม	4.19	0.92	มาก	3
5. ผู้ประกอบการตั้งราคาสินค้าตามกลุ่มลูกค้าร่วมกับการใช้กลยุทธ์ราคาต่ำมาเป็นเครื่องกระตุ้นการบริโภคสินค้าและบริการ	4.17	0.95	มาก	4
6. ผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการติดต่อระหว่างผู้จัดหาวัตถุดิบและศูนย์กระจายสินค้า เพื่อลดต้นทุนจนสามารถตั้งราคาได้ต่ำกว่าคู่แข่ง	3.70	0.61	มาก	10
7. ผู้ประกอบการจัดหาช่องทางกระจายสินค้าที่มีความครอบคลุม ทันต่อความต้องการ และเข้าถึงลูกค้าเป้าหมายอย่างแท้จริง	3.82	0.67	มาก	9
8. ผู้ประกอบการมีการพัฒนาตลาดเสมือนจริงผ่านเว็บไซต์เพื่อผู้บริโภคสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวสินค้าและติดต่อกับผู้ผลิตได้โดยตรง	4.33	0.79	มากที่สุด	1
9. การได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการเป็นการส่งเสริมการตลาดการสื่อสารกับผู้บริโภค	4.03	0.78	มาก	8
10. ผู้ประกอบการมีการส่งเสริมการตลาดโดยออกงานแสดงสินค้าและรัฐสนับสนุนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ สินค้าอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.86	มาก	6
รวม	4.09	0.47	มาก	

4. การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ

4.1 สมมติฐานที่ 1 ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ จำแนกตามเงินทุนที่ปรากฏดังตารางที่ 4.12 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเงินทุนต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 12.783$, $p = 0.000$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเงินทุนต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านกลยุทธ์ทางการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามเงินทุน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท (n=85)		1.01 – 5.0 ล้านบาท (n=63)		5.01 – 10.0 ล้านบาท (n=46)		10.01 – 20.0 ล้านบาท (n=24)		มากกว่า 20.0 ล้านบาท (n=18)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.55	0.54	3.61	0.52	3.76	0.51	3.60	0.58	4.37	0.56
2. ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	4.02	0.37	4.09	0.35	3.94	0.33	4.10	0.33	4.49	0.45
3. ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	4.06	0.46	4.03	0.46	4.01	0.49	4.10	0.52	4.43	0.38
รวม	3.88	0.28	3.91	0.29	3.92	0.33	3.93	0.31	4.43	0.35

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ
จำแนกตามเงินทุน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p-value
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	10.673	4	2.668	9.392	0.000
	ภายในกลุ่ม	65.624	231	0.284		
	รวม	76.297	235			
ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	4.159	4	1.040	7.945	0.000
	ภายในกลุ่ม	30.227	231	0.131		
	รวม	34.386	235			
ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2.363	4	0.591	2.719	0.030
	ภายในกลุ่ม	50.188	231	0.217		
	รวม	52.551	235			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.684	4	1.171	12.783	0.000
	ภายในกลุ่ม	21.162	231	0.092		
	รวม	25.846	235			

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามเงินทุนพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุนน้อยกว่า 1.0 ล้านบาท ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 1.0 – 5.0 ล้านบาท ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 1.0 – 5.0 ล้านบาท ในด้านด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 1.0 – 5.0 ล้านบาท ในด้านกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 5.01 – 10.0 ล้านบาท ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 5.01 – 10.0 ล้านบาท ด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 10.01 – 20.0 ล้านบาท ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และผู้ประกอบการที่มีเงินทุนมากกว่า 20.0 ล้านบาท มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ที่มีเงินทุน 10.01 – 20.0 ล้านบาท ในด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามเงินทุนเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	เงินทุน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท (n=85)	1.0– 5.0 ล้านบาท (n=63)	5.01– 10.0 ล้านบาท (n=46)	10.01–20.0 ล้านบาท (n=24)	มากกว่า 20.0 ล้านบาท (n=18)
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท	3.55	-	0.07	0.21	0.06	0.82***
	1.0 – 5.0 ล้านบาท	3.61		-	0.14	0.01	0.75***
	5.01 – 10.0 ล้านบาท	3.76			-	0.15	0.61**
	10.01 – 20.0 ล้านบาท	3.60				-	0.76***
	มากกว่า 20.0 ล้านบาท	4.37					-
ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท	4.02	-	0.06	0.08	0.07	0.47***
	1.0 – 5.0 ล้านบาท	4.09		-	0.15	0.01	0.40**
	5.01 – 10.0 ล้านบาท	3.94			-	0.16	0.55***
	10.01 – 20.0 ล้านบาท	4.10				-	0.39*
	มากกว่า 20.0 ล้านบาท	4.49					-
ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท	4.06	-	0.03	0.01	0.03	0.36
	1.0 – 5.0 ล้านบาท	4.03		-	0.03	0.06	0.40*
	5.01 – 10.0 ล้านบาท	4.06			-	0.04	0.37
	10.01 – 20.0 ล้านบาท	4.10				-	0.33
	มากกว่า 20.0 ล้านบาท	4.43					-
รวม	น้อยกว่า 1.0 ล้านบาท	3.88	-	0.03	0.04	0.05	0.55***
	1.0 – 5.0 ล้านบาท	3.91		-	0.01	0.02	0.52***
	5.01 – 10.0 ล้านบาท	3.92			-	0.01	0.51***
	10.01 – 20.0 ล้านบาท	3.93				-	0.50***
	มากกว่า 20.0 ล้านบาท	4.43					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.2 สมมติฐานที่ 2 ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาการดำเนินงานต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงานที่ปรากฏดังตารางที่ 4.15 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดำเนินงานต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน ($F = 0.071$, $p = 0.975$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการแข่งขันทุกด้านไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงาน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	น้อยกว่า 3 ปี (n=37)		3 - 7 ปี (n=64)		8 - 14 ปี (n=76)		มากกว่า 15 ปี (n=59)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.69	0.53	3.66	0.54	3.67	0.63	3.69	0.56
2. ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	4.04	0.41	4.10	0.41	4.06	0.34	4.06	0.40
3. ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	4.05	0.45	4.05	0.54	4.14	0.45	4.08	0.45
รวม	3.93	0.29	3.94	0.34	3.95	0.35	3.94	0.33

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงาน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p-value
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	0.032	3	0.011	0.033	0.992
	ภายในกลุ่ม	76.265	232	0.329		
	รวม	76.297	235			
ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	0.108	3	0.036	0.244	0.866
	ภายในกลุ่ม	34.277	232	0.148		
	รวม	34.386	235			
ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	0.364	3	0.121	0.540	0.655
	ภายในกลุ่ม	52.187	232	0.225		
	รวม	52.551	235			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.024	3	0.008	0.071	0.975
	ภายในกลุ่ม	25.822	232	0.111		
	รวม	25.846	235			

4.3 สมมติฐานที่ 3 ผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงานต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ จำแนกตามจำนวนแรงงานที่ปรากฏดังตารางที่ 4.17 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 5.874$, $p = 0.001$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านกลยุทธ์ทางการตลาดไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามจำนวนแรงงาน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	น้อยกว่า 5 คน (n=23)		5 - 10 คน (n=119)		11 - 15 คน (n=51)		มากกว่า 15 คน (n=43)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.56	0.43	3.60	0.59	3.65	0.45	3.97	0.63
2. ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	3.89	0.26	4.07	0.36	3.99	0.35	4.23	0.46
3. ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	4.12	0.41	4.10	0.46	3.99	0.50	4.16	0.51
รวม	3.86	0.23	3.92	0.31	3.87	0.28	4.12	0.42

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ
จำแนกตามจำนวนแรงงาน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p-value
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	4.894	3	1.631	5.300	0.001
	ภายในกลุ่ม	71.403	232	0.308		
	รวม	76.297	235			
ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	2.248	3	0.749	5.409	0.001
	ภายในกลุ่ม	32.138	232	0.139		
	รวม	34.386	235			
ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	0.758	3	0.253	1.131	0.337
	ภายในกลุ่ม	51.793	232	0.223		
	รวม	52.551	235			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.825	3	0.608	5.874	0.001
	ภายในกลุ่ม	24.021	232	0.104		
	รวม	25.846	235			

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามจำนวนแรงงานพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 15 คน มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงานน้อยกว่า 5 คน ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 15 คน มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงานน้อยกว่า 5 คน ในด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 15 คน มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงาน 5 – 10 คน ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 15 คน มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงาน 11 – 15 คน ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 15 คน มีความสามารถในการแข่งขันแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีจำนวนแรงงาน 11 – 15 คน รวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามจำนวนแรงงานเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	จำนวนแรงงาน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 คน (n=23)	5 – 10 คน (n=119)	11 – 15 คน (n=51)	มากกว่า 15 คน (n=43)
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	น้อยกว่า 5 คน	3.56	-	0.04	0.09	0.41*
	5 – 10 คน	3.60	-	-	0.05	0.38**
	11 – 15 คน	3.65	-	-	-	0.33*
	มากกว่า 15 คน	3.97	-	-	-	-
ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	น้อยกว่า 5 คน	3.89	-	0.19	0.10	0.35**
	5 – 10 คน	4.07	-	-	0.09	0.16
	11 – 15 คน	3.99	-	-	-	0.24*
	มากกว่า 15 คน	4.23	-	-	-	-
รวม	น้อยกว่า 5 คน	3.86	-	0.07	0.02	0.26*
	5 – 10 คน	3.92	-	-	0.05	0.20**
	11 – 15 คน	3.87	-	-	-	2.47**
	มากกว่า 15 คน	4.12	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4 สมมติฐานที่ 4 ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันต่างกัน

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง ต่ำ แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มแล้วพบว่า แบ่งกลุ่มปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมได้เพียง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง และปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test แล้วพบว่าผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่างกันมีความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($t = 5.080$, $p = 0.000$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่างกัน มีความสามารถในการแข่งขันในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านกลยุทธ์ทางการตลาดแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจำแนกตามปัจจัยด้าน
สภาพแวดล้อม

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	สูง (n=181)		ปานกลาง (n=55)		t	p- value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.73	0.56	3.46	0.57	3.154	0.002
2. ด้านคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหาร	4.13	0.38	3.84	0.29	6.011	0.000
3. ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด	4.12	0.45	3.94	0.51	2.339	0.022
รวม	3.99	0.31	3.75	0.32	5.080	0.000

4.5 สมมติฐานที่ 5 คุณลักษณะสถานประกอบการ (ได้แก่ เงินทุน ระยะเวลา การดำเนินงาน จำนวนแรงงาน) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่งผลต่อความสามารถใน การแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของ
ธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง โดยใช้การวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression) กำหนดตัวแปรดังนี้

r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญ
Y	หมายถึง	ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหาร แปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง
$Y = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7, X_8)$		
X_1	หมายถึง	เงินทุน
X_2	หมายถึง	ระยะเวลาการดำเนินงาน
X_3	หมายถึง	จำนวนแรงงาน
X_4	หมายถึง	ด้านปัจจัยการผลิต
X_5	หมายถึง	ด้านบริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

X_6	หมายถึง	ด้านอุปสงค์
X_7	หมายถึง	ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน
X_8	หมายถึง	ด้านนโยบายรัฐบาล
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์
Adj R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ที่ปรับแล้ว
Std. Error	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในสมการที่เขียนในรูปคะแนนดิบ
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของสมการแต่ละค่าที่อยู่ในสมการ
$\hat{y}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการแข่งขันที่ได้รับจากสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างกับปัจจัย 5 ด้าน พบว่าความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจกับปัจจัยด้านปัจจัยการผลิต(X_4) ด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ(X_5) ด้านอุปสงค์(X_6) ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน(X_7) และด้านนโยบายรัฐบาล(X_8) สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

ปัจจัย	r	p
ด้านปัจจัยการผลิต(X_4)	0.339	0.000
ด้านบริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ(X_5)	0.356	0.000
ด้านอุปสงค์(X_6)	0.485	0.000
ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน(X_7)	0.359	0.000
ด้านนโยบายรัฐบาล(X_8)	0.294	0.000
รวม	0.431	0.000

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปพบว่า สมการประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ ด้านอุปสงค์(X_6) เงินทุน(X_1) และด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ(X_5) ส่วนตัวแปรอิสระคือ ระยะเวลาการดำเนินงาน(X_2) จำนวนแรงงาน(X_3) ด้านปัจจัยการผลิต(X_4) ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน(X_7) และด้านนโยบายรัฐบาล(X_8) ไม่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ดังนั้นตัวแปรอิสระพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มี 3 ด้าน เรียงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานจากมากไปน้อยตามลำดับได้ดังนี้ ด้านอุปสงค์(X_6) ($B = 0.348$) เงินทุน(X_1) ($B = 0.076$) และด้านบริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ(X_5) ($B = 0.116$) ปัจจัย 3 ด้านอธิบายการผันแปรตาม คือ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจได้ร้อยละ 32.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 37.120$, $p = 0.000$) รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 4.22, 4.23 และ 4.24

ตารางที่ 4.22 สมการอธิบายความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std. Error	Beta		
1. ค่าคงที่	2.234	0.202	-	11.044	0.000
ด้านอุปสงค์(X_6)	0.441	0.052	0.485	8.485	0.000
2. ค่าคงที่	2.132	0.193	-	11.025	0.000
ด้านอุปสงค์(X_6)	0.425	0.050	0.467	8.571	0.000
เงินทุน(X_1)	0.073	0.014	0.276	5.065	0.000
3. ค่าคงที่	1.969	0.207	-	9.528	0.000
ด้านอุปสงค์(X_6)	0.348	0.061	0.383	5.724	0.000
เงินทุน(X_1)	0.076	0.014	0.287	5.276	0.000
ด้านบริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ(X_5)	0.116	0.054	0.142	2.129	0.034

ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวสมการอธิบายความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

สมการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
1	ระหว่างกลุ่ม	6.081	1	6.081	71.997	0.000
	ภายในกลุ่ม	19.765	234	0.084		
	รวม	25.846	235			
2	ระหว่างกลุ่ม	8.041	2	4.021	52.617	0.000
	ภายในกลุ่ม	17.804	233	0.076		
	รวม	25.846	235			
3	ระหว่างกลุ่ม	8.382	3	2.794	37.120	0.000
	ภายในกลุ่ม	17.463	232	0.075		
	รวม	25.846	235			

ตารางที่ 4.24 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจของสมการอธิบายความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

สมการ	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.485	0.235	0.232	0.29063
2	0.558	0.311	0.305	0.27643
3	0.569	0.324	0.316	0.27436

นำมาเขียนสมการในรูปคะแนนดิบเพื่ออธิบายความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่างได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.969 + 0.348 X_6 + 0.076 X_1 + 0.116 X_5$$

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้ในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง

$$= 1.969$$

+ 0.348 (อุปสงค์)

+ 0.076 (เงินทุน)

+ 0.116 (บริบทการแข่งขัน และกลยุทธ์ทางธุรกิจ)

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้

ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปผักและผลไม้จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 236 ฉบับ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 47 คน สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	จำนวน	ลำดับ
1. ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและเอกชน เอกชนและรัฐในการแลกเปลี่ยนความรู้และวางแผนกลยุทธ์เพื่อค้นหาโอกาสในการเพิ่มมูลค่าทางการผลิต	11	1
2. ผู้ประกอบการมักพึ่งพาแรงงาน ขาดการพัฒนานวัตกรรม และขาดการเตรียมการเพื่อการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี และการค้นคว้าวิจัย ภาครัฐจึงควรสนับสนุนเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว	9	2
3. ควรมีการสร้างกลุ่มลูกค้าเป้าหมายใหม่ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางในการกระจายสินค้า รวมทั้งสนับสนุนให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้ผู้ประกอบการเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว	8	3
4. รัฐควรช่วยชี้แนะโอกาสในการสร้างความเจริญใหม่ๆ และสนับสนุนการจัดหาแหล่งความรู้เพื่อการลงทุน	6	4
5. การมีองค์กรกลางที่ช่วยประสานงานการจัดการตลาด และสนับสนุนข้อมูลในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเทคนิค เทคโนโลยี การออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันได้	4	5
6. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเป็นนักวางแผน เป็นผู้กำหนดกลยุทธ์ทางธุรกิจ และทำหน้าที่เป็นผู้จัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์แก่ธุรกิจสูงสุด	4	5
7. ภาครัฐควรทำหน้าที่สนับสนุน อำนวยความสะดวกแหล่งเงินทุน และจัดหาแหล่งทุนที่มีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ	3	6
8. ภาครัฐควรจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพิ่มเติม และช่วยส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มเครือข่าย	1	7
9. สถาบันการศึกษาควรเป็นกลไกสำคัญในการประสานงานและสนับสนุนทางวิชาการและทางเทคนิคแก่ผู้ประกอบการ	1	7